

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnium Generalium Et Provincialium Collectio Regia

Ab anno MCLXXXI. ad annum MCCCXIV.

Parisiis, 1644

Epistola XIII. Caelestini Papae III. Ad Lincolniensem Episcopvm. Eiusdem
argumenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15974

EPISTOLA XIII.
 CÆLESTINI PAPÆ III.
 AD LINCOLNIENSEM EPISCOPVM.

Eiusdem argumenti.

Cælestinus episcopus seruus seruorum Dei venerabili fratri Lincolniensi episcopo, & dilectis filiis archidiacono de Northampton, & priori de Ponte fracto, salutem & apostolicam benedictionem.*

* al. fan-
do.

CVM sacrosancta Romana ecclesia super immobile fundamentum, lapidem scilicet angularem & verum, perpetua stabilitate fundata, de se ipsa Veritate dicente, *Super hanc petram ædificabo ecclesiam meam*, per beati Petri Matth. 16. merita ecclesiarum omnium magisterium cepit & primatum, ad principem apostolorum Domino protestante, *Si diligis me, pascue oues meas*, & non solum corporum, Iohn. 21. sed etiam animarum iudiciariam accepit potestatem; eodem apostolorum principe audiente a Domino: *Quodcumque ligaueris super terram, erit ligatum in caelis*: nos, quos non propria merita, sed sola diuina miseratio ad summi pontificatus apicem euocauit, si iudicia nostra recta volumus & prouida deliberatione formare, & potestate nobis tradita non abuti, illius debemus, quantum humana permittit fragilitas, exempla sectari, in quo sedes apostolica fundata consistit, & a quo ceterarum ecclesiarum curam suscepit & ligandi atque soluendi plenitudinem potestatis. Mirabilis enim super omnia Deus, & inscrutabilis diuini consilii altitudo, licet incomprehensibilia sint iudicia eius, & inuestigabiles viæ ipsius, aliquid tamen ex his, quæ in inferioribus operatur, si recte conspiciamus, nobis & aliis ecclesiarum prælatis in forma iudicii innuit imitandum, qui cum sterilem arborem de vinea sua, iuxta illud euangelii, præceperit succidendam, ne terram fertilem occuparet, præmisit dicens: *Ecce tres anni sunt, ex quo* Luc. 13. *venio quærens fructum in ficulnea hac, & non inuenio; succide ergo illam.* Hoc siquidem nos, licet minimi, & humanæ fragilitatis subiacentes defectibus, intra nos ipsos assidua meditatione pensantes, auditis excessibus Eboracensis archiepiscopi, & de inhonesta vita, & de inutili conuersa-

Concil. Tom. 28.

I ij

tione eius rumoribus in nostra & fratrum nostrorum audientia recitatis, non statim formauius iudicium contra eum, sed exemplo illius, cuius miserationes super cetera opera eius, vt sterilis arbor pullularet in fructus, & vigorem reciperet iam amissum, non modico temporis spatio ad correctionem ipsius, multiplicatis literis & mandatis non destitimus laborare; nunc eum ad viam salutis nostris monitis reuocantes, nunc per interminationem suspensionis officii & beneficii deterrentes ab iniquitatis suæ semitis & erroris, sicut vobis qui totam rei seriem & processum negotii quoad ordinem agnouistis credimus manifestum. Sane ad audientiam nostram ex personarum & capituli Eboracensis ecclesiæ insinuatione peruenit, & idipsum dilectorum nostrorum Roberti de Eboraco & Rogeri de Selebi, & aliorum vndecim abbatum Præmonstratensis ordinis testimonia manifeste declarare videntur, quod Gaufridus Eboracensis archiepiscopus sacramenta iniuncti sibi officii vilipēdens, venatione, aucupio, & aliis militaribus curis inutiliter occupatus, ordinationi clericorum, ecclesiarum dedicationibus, aut Synodis celebrandis, nec manum nec operam post sui promotionem adhibuit, nec abbatem aliquē benedixit, licet tam contra clericos quam abbates ad maledicendum & excommunicandum linguam consueuerit iuxta motum proprium indiscrete laxare. Libertates ecclesiæ suæ, ac consuetudines approbatas euacuat ac subuertit; appellationes, quæ solent esse ad remedium oppressorum, ad Romanæ sedis iniuriam reduxit in contemptum: & plures pro eo quod ad nos appellationem emiserant vinculis fecit carceralibus vehementer adstringi. Personas ecclesiæ suæ post appellationem ad nos factam honoribus & beneficiis spoliavit; quosdam canonicorum appellatione contempta excommunicationi subiecit: priuilegia Romanorū pontificum in eius præsentia sua omnino auctoritate frustrantur: & qui forte alias tutus esset, in ostensione priuilegii nostri, oprati coram eo præsidii beneficium demeretur. Cum contingit aliquem ad subtractam sibi ecclesiam vel possessionem per iudices delegatos auctoritate nostra restitui, eum, per quem iudicium debuerat executioni mandari, statim sentiet inimicum. Plures enim taliter restitu-

tos destituit, & ecclesias suas per ministros suos violenter aggrediens fores earum fregisse, & eos proponuntur per violentiã expulisse: quamplures reatum periurii fecit perniciosè incurrere: ipsos ab obedientia, quam archidiaconis suis canonicè seruandam iuramento promiserant, quadam necessitatis violentia retrahendo: præterea maiorem ecclesiam cum multitudine armatorum aggrediens, fores capituli per violentiam confringi & asportari fecit, & bona canonicorum & clericorum plurium, qui res suas tam in ecclesia quam in thesauraria ibi deposuerant, fecit per potentiam detineri: pro quibus omnibus Eboracensè capitulum ad nostram præsentiam appellauit. Comperimus etiam ex testimonio prædictorum, quod ecclesiis quandoque vacantibus præsentatas sibi ab his ad quos præsentatio pertinet personas idoneas non admittit; sed eas aut pueris & minus honestis personis assignat, vsus pariter & præsentantis & instituentis officio, aut facit eas de sola voluntate vacare, vt earum fructus vsibus ipsius applicentur, & quod sustentationi alicuius honesti clerici debebatur sibi non metuit retinere. Adiecerunt etiam, quod cum spiritualia dona gratis debeant & sine prauitate distribui, frequenter cum donat ecclesiam, aut eam scindit per partes contra statuta canonica, vel in ea sibi nouam & indebitam retinet * possessionem, & quamplures excommunicatos, vel suspensos, non nisi pecunia interueniente absoluit: religiosi vero & honesti viri in conspectu eius despecti & contemptibiles fiunt; viles & suspectæ personæ de facili familiaritatem eius & gratiam assequuntur. Nos vero de rumoribus tam profanis auditis non semel, sed sæpius, & tam prædictorum quam aliorum prælatorum in regno Angliæ, & in Eboracensi provincia positorum literis nostris auribus frequentius inculcatis volentes eum a suis excessibus detertere, & ad exequendum pastoralis officii debitum reuocare, inquisitionem famæ ipsius vobis duximus committendam, vt conuocatis abbatibus, & prioribus, & aliis ecclesiasticis personis Eboracensis diœcesis, inquireretis de præmissis diligentius veritatem, & si accusatores legitimi procederent contra eum, auditis quæ proponerentur hinc & inde, & depositionibus testium redactis in scriptis, eas sigillo-

* pensio-
nem,

rum uestrorum signatas munimine ad sedem apostolicam transmittere deberetis; assignato partibus termino competenti, quo ad audiendam sententiam nostro se conspectui præsentarent. Hoc etiam iisdem literis meminimus fuisse insertum, ut deficientibus accusatoribus, si fama publica faceret contra eum, purgationem ipsius cum tribus episcopis & totidem abbatibus, sublato appellationis obstaculo, indicere curetis. In qua si forte deficeret, ipsum ab archiepiscopali officio & administratione suspensum nostro faceretis conspectui præsentari; si vero archiepiscopus memoratus, antequam citatio uestra perueniret ad ipsum, ad sedem apostolicam appellaret, induciis eorum trium mensium indultis, si infra eos interpositam appellationem prosequi negligeret vel differret, ipsum ab omni pontificali officio & archiepiscopatus administratione nostra nuntiaretis auctoritate suspensum. Quia vero idem archiepiscopus, antequam per vos citaretur ad causam, sicut nobis suis literis & nuntiis intimauit, sedem curauit apostolicam appellare: & vos ei ad prosequendam appellationem Kalendas Ianuarii pro termino assignastis, ipsius laboribus & expensis parcere disponentes, ac timentes, si æstiuo tempore ad Urbem accederet, aliquod personæ ipsius ex aeris inclementia periculum proueniret, cum, sicut nobis intimatum fuerat, iter arripuisset ad sedem apostolicam ueniendi, & paratus existeret de obiectis sibi criminibus respondere, de solita sedis apostolicæ benignitate prosequendæ appellationis ab ipso usque ad octauas beati Martini proximo præterituras terminum duximus prorogandum; omnia quæ fuerunt contra eum impetrata usque ad eundem terminum suspendentes, & reuocantes in statum pristinum quidquid contra eum post appellationem ad nos interpositam priorum literarum obtentu fuisset a nobis vel aliis immutatum. Vobis etiam per apostolica scripta distincte mandauimus, ut, nisi in octauis sancti Martini nostro conspectui se præsentaret, iuxta formam primæ commissionis, sublato cuiuslibet contradictionis & appellationis obstaculo, procedere nullatenus differretis. Verum quoniam memoratus archiepiscopus abusus patientia nostra, nec ad Romanam ecclesiam accessit, nec responsalem aliquem destinauit,

qui vel eius absentiam excusaret, cum eum non modicum ultra præfixum sibi terminum misericorditer curauerimus expectare, licet eo ipso videatur confessus de crimine, quod nostro se conspectui præsentare neglexit, ipsum ab usu pallii, & omnis episcopalis officii executione, a ministracione quoque tam spiritualium quam temporalium, & beneficiorum perceptione ipsius Eboracensis ecclesiæ, & prouinciæ duximus suspendendum; vt sic saltem a suæ iniquitatis pertinacia resipiscens canonicæ seueritatis censuram in se non exigat fortius exerceri. Ideoque discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus, atque præcipimus, quatenus eum per omnes ecclesias Eboracensis diocesis & prouinciæ suspensum a nobis publice nuntietis: omnibus clericis & laicis eiusdem prouinciæ ex parte nostra firmiter iniungentes, ne ipsi archiepiscopo vel officialibus eius in temporalibus vel spiritualibus respondere præsumant, donec de ipso archiepiscopo aliud duxerimus statuendum. Mandamus autem & per vos volumus in Eboracensi dicecesi nuntiari, vt si forsitam inter aliquos quæstiones moueri contingat, quas ecclesiastico iudicio conueniat terminari, ad audientiam dilecti filii nostri Simonis Eboracensis decani, cui cum consilio canonicorum in eadem ecclesia residentium, & clericorum excessus committimus corrigendos, & litigantium tam clericorum quam laicorum controuersias decidendas, referant, ipsius iudicium suscepturi humiliter, & firmiter seruaturi. Ad hæc omnia, quæ auctoritate literarum nostrarum, antequam ad vos secundarum notitia peruenisset, super negotiis eundem archiepiscopum contingentibus tam restitutionibus ablatorum, quam de aliis prouide & rationabiliter statuistis, rata decreuimus permanere: mandantes vt auctoritate nostra suffulti, ad Eboracensem ecclesiam accedentes, iuxta priorum literarum tenorem, tam in inquisitione famæ, quam restitutione ablatorum canonicis facienda, nihilo minus procedatis, non impediante appellacione vel absentia archiepiscopi memorati, nec obstantibus literis in primarum literarum præiudicium hæcenus impetratis. Ad hæc, præsentium vobis auctoritate iniungimus, quatenus sententiam excommunicationis in quosdam canonicos, vicarios, clericos & seruientes

canonicorum Eboracensis ecclesiæ, ab eodem archiepiscopo post appellationem ad nos interpositam, promulgatam, irritam iudicetis penitus & inanem; ita tamen, vt dictos canonicos & alios in eadem sententia nominatos ad maiorem cautelam auctoritate apostolicæ sedis absoluat. Omnes autem illos, qui in Benedictum clericum supradicti decani, Gualterum presbyterum, Richardum de Semare, & quinque de Cauel clericos, & alios clericos Eboracensis ecclesiæ, manus temerarias iniecerunt, vel qui eis violentiam præceperunt inferri, tamdiu nuntietis, appellatione remota, excommunicationis vinculo detineri, donec passis iniuriam congrue satisfecerint, & cum vestrarum testimonio literarum ad sedem veniant apostolicam absoluendi. Quod si omnes his exequendis nequiveritis interesse, duo vestrum ea nihilo minus exequantur. Datum Laterani x. Kalendas Ianuarii, pontificatus nostri anno quinto.

EPISTOLA XIV.

CÆLESTINI PAPÆ III.

AD HVBERTVM CANTVARIENSEM EPISCOPVM.

De negotiis terræ sanctæ.

Cælestinus episcopus seruus seruorum Dei venerabili fratri Huberto Cantuariensi archiepiscopo, & apostolicæ sedis legato, salutem & apostolicam benedictionem.

Ex parte tua in audientia fuit nostra propositum, quod multi sunt in Anglia, qui, vt sepulcrum Domini visitarent, & illi terræ sanctæ in qua steterunt pedes Domini subsidium opportunum conferrent, crucem dominicam assumpserunt; & licet votum possint perficere, tamen ab executione eiusdem se subtrahunt in suarum periculum animarum. Sunt etiam quidam, qui licet crucem suscepserint; pro paupertate tamen & corporis debilitate, vel alia iusta causa, emissum votum non possunt, sicut conuenit, adimplere. Verum quia quid super his agendum sit circa eos nos duxit fraternitas tua consulendos, auctoritate tibi præsentium respondemus, per apostolica scripta mandantes, quatenus omnes illos, qui votum ta-

le